

Oikealla tiedotuksella on tilauksensa

Kiitän päätoimittaja Heikki Tuomi-Nikulaa asiallisesta vastineestaan Klemetti Näkkäljärvelle 23.4.08 LK:ssa. Valta ja vastuu kuuluvat aina yhteen. Tiedotuksessa pidän olennaisen ihmisarvon ja ihmisen oikeuksien tinkimätöntä kunnioittamista ja pyrkimystä ehdottomaan totuudellisuuteen. Ammattitaitoa vaatii oikeiden ja olennaisten tietojen varaan perustuva tiedottaminen, jossa Lapin Kansa on toiminut esimerkillisen hyvin. Kuitenkin väittäisin, ettei ole olemassa mitään erityistä Klemetin vaatimukset täyttävää tiedottamisen etiikkaa tässä maanomistusasiassa, kuten ei muissakaan asioissa.

Mielestäni Lapin Kansan tiedottaminen on sisältänyt erilaisia näkökulmia ILO-sopimuksen ratifiointiin liittyviin käytäntöihin ja ratkaisuihin. Puheenjohtaja Näkkäljärven esittämät kommentit ovat väitteitä, joiden pureskeluun olisin toivonut todellisia eväitä ja ymmärrystä siitä, että jonkun yksilöllinen kokemus ei ole automaattisesti yleinen fakta. Saamelaiskäräjät on katsonut nykyisen maanomistuksen epäsuhtaan korjaamisen olevan keskeisin este ILO-sopimuksen ratifioimiselle. Juuri tämä saamelaiskäräjien vaatimus on keskeisin syy nykyisiin kiistoihin. Tähän liittyy myös saamelaismääritelmä, jonka mukaan lappalaisista tehtiin termikikkailun avulla saamelaisia, jotta entisten lapinkylien maille ja vesille saataisiin uusi isäntä ja entiset laillisen saannon omistavat - inarinlappalaiset – syrjäytetyksi.

Pohjois-Lapissa ei ehkä päästä yksimielisyyteen ILO-sopimuksen ratifioinnista ennen kuin oikeudet luotettavasti saantoketjujen perusteella selvitetty ja niihin kuuluvat ihmiset hyväksytyt alkuperäiskansaan kuuluviksi. Ymmärrän kuitenkin, että nimenomaan tässä maaomistus ja hallinta-asiassa tarjoillaan väistämättä monenlaisia totuuksia. Vastuullista tiedotustoimintaa on Lapin Kansan taholta ollut pyrkimys osoittaa, että osatotuus ei ole yhtä kuin koko totuus. En kannata totuuden sensurointia, koska se ei osoita vastuullisuutta tai jota voisi pitää muutenkaan kannatettavaa toimintana.

Ylireagoinnit ovat omiaan tekemään hallaa avautuvalle keskustelulle. Kannattaa muistaa, että faktat ja mielipiteet ovat eri asioita. Erilaisille mielipiteille on oltava tilaa, silloin kun käydään julkisen sanan palstoilla keskustelua saamelaisten ja lappalaisten oikeuksista. Keskustelu jatkuu edelleen. Joten oikealla tiedottamisella on nyt tilauksensa!

Jouni Kitti
saamenkielisen Sappelas-lehden
entinen päätoimittaja 1980-1998

LK 24.4.08